

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 84. sjednici, održanoj dana 05.06.2025. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice o Nacrtu zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine, broj: 09-1-02-8961-2-1/25 od 27.05.2025. godine, koji je kantonalnim skupštinama dostavljen na mišljenje od strane Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

II.

Zaključak sa Mišljenjem iz tačke I. upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/25
Datum, 05.06.2025. godine
Zenica

PREMIJER

Nezir Pivić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
VLADA

n/r Premijera
N/r Sekretara

Broj: 09-1-02-8961-2-1/25
Zenica, 27.05.2025. godine

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine - dostavlja se;

Postupajući u skladu s aktom Stručne službe Skupštine broj: 01-02-8961-1/25 od 30.04.2025. i Stručne službe Vlade broj: 02-1-02-8961-2/25 od 06.05.2025. godine, u vezi dostavljanja mišljenja o Nacrtu Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona razmotrilo je predloženi tekst Nacrta Zakona, i u tom kontekstu daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Nacrt zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine predstavlja temeljni korak u uspostavljanju zakonskog okvira koji će urediti i regulisati obavljanje psihološke djelatnosti na području Federacije BiH. Ovaj zakon ima za cilj osigurati kvalitetu i sigurnost psiholoških usluga, zaštitu korisnika, te unaprijediti mentalno zdravlje i kvalitetu života građana.

S obzirom na značaj koji psihološka djelatnost ima u društvu, posebno u kontekstu socijalne zaštite, obrazovanja i zdravstva, donošenje ovog zakona je od presudne važnosti. Regulisanjem prava na samostalno obavljanje poslova u struci, stručnog usavršavanja, izdavanja licenci, organiziranja komore psihologa i nadzora nad obavljanjem djelatnosti, stvara se pravni okvir koji će omogućiti profesionalno i etičko obavljanje psihološke prakse.

Međutim, smatramo da određeni broj pitanja kroz predloženi nacrt nije na najbolji način uređen, kako u formalno-pravnom tako i u suštinskom smislu, te u tom kontekstu sugerišemo kako slijedi:

Član 4. stav (1) tačka e) Nacrta Zakona - Obuhvat djelatnosti psihologa

„(e) Edukacijske aktivnosti koje uključuju obrazovanje pojedinaca i grupa u ovladavanju opštim i specifičnim znanjima i vještinama iz oblasti psihologije s ciljem sticanja naobrazbe, poboljšanja lične efikasnosti i efikasnosti u radu s ljudima – **mijenja se**;

Obrazloženje: Trenutna definicija edukacijskih aktivnosti u Nacrtu zakona preširoko obuhvata sve oblike obrazovanja, uključujući osnovno i srednje obrazovanje, što nije specifično za psihološku struku; upotreba termina „naobrazba“ može biti neprecizna, jer se često koristi u kontekstu osnovnog obrazovanja, dok se u psihološkoj struci više koristi pojam „stručno usavršavanje“ ili

„specijalizacija“; te ciljevi poput „poboljšanja lične efikasnosti“ i „efikasnosti u radu s ljudima“ mogu biti previše opći i neodređeni, što otežava mjerenje uspješnosti edukacijskih aktivnosti.

Slijedom navedenog smatramo da član 4. stav (1) tačka e) Nacrta Zakona treba da glasi:

„(e) Edukacijske aktivnosti koje uključuju stručno usavršavanje pojedinaca i grupa u ovladavanju općim i specifičnim psihološkim znanjima i vještinama, s ciljem unapređenja profesionalnih kompetencija i efikasnosti u primjeni psiholoških metoda i tehnika.“

Član 8. Nacrta Zakona – Područja obavljanja djelatnosti psihologa

„Djelatnost psihologa generalno se obavlja u svim društvenim područjima i oblastima koje se bave unapređenjem i tretmanom zdravlja i kvalitete života pojedinaca i grupa u zdravstvenim i socijalnim ustanovama, odgojem i obrazovanjem, pitanjima pravne i sigurnosne zaštite, razvojem i unapređenjem radnih procesa u organizacijama i institucijama, kao i razvojem društva u cjelini – **mijenja se;**

Obrazloženje: Definicija područja obavljanja djelatnosti psihologa u Nacrtu zakona preširoko obuhvata sve društvene sfere, uključujući zdravstvo, socijalnu zaštitu, obrazovanje, pravnu i sigurnosnu zaštitu, organizacije i institucije, što može dovesti do nepreciznosti u određivanju specifičnih uloga i odgovornosti psihologa u tim oblastima.

Slijedom navedenog član 8. **Nacrta Zakona** bi trebao glasiti:

„Djelatnost psihologa obuhvata stručno obavljanje psiholoških usluga u oblastima zdravstva, obrazovanja, socijalne zaštite, pravne i sigurnosne zaštite, organizacija i institucija, s ciljem unapređenja mentalnog zdravlja, kvalitete života i efikasnosti u radu s pojedincima i grupama.“

Član 9. Nacrta Zakona – Sticanje prava na samostalno obavljanje poslova u struci

„Pravo na samostalno obavljanje poslova u struci stiče se priznavanjem prava na samostalno obavljanje poslova u struci na način i pod uslovima uvrđenim ovim zakonom, kao i propisima donesenim na osnovu ovog zakona“ – **mijenja se;**

Obrazloženje: Definicija prava na samostalno obavljanje poslova u struci u nacrtu zakona nije dovoljno precizna jer ne uključuje ključne elemente kao što su obavezni pripravnički staž, stručni ispit, izdavanje licence i članstvo u komori psihologa, koji su nužni za sticanje prava na samostalan rad u struci.

Slijedom navedenog član 9. Nacrta Zakona trebao bi glasiti:

„Pravo na samostalno obavljanje poslova u struci psihologa stiče se nakon uspješno obavljenog pripravničkog staža, polaganja stručnog ispita, izdavanja licence od strane komore psihologa i upisa u registar komore, u skladu s odredbama ovog zakona i propisima donesenim na osnovu njega“.

Član 10. stav (1) tačka e) Nacrta Zakona – Opći uslovi za samostalno obavljanje poslova u struci

„e) odobrenje za samostalno obavljanje poslova u struci izdato od strane komore psihologa“ – **briše se**;

Obrazloženje: Član 10. Nacrta Zakona propisuje opće uslove za samostalno obavljanje poslova u struci, pri čemu u tački e) kao uslov propisuje i odobrenje Komore za samostalno obavljanje poslova u struci. Međutim, odobrenje Komore (licenca) može biti smatrano suvišnim kao zaseban uslov, budući da je članstvo u Komori već obavezno za obavljanje poslova u struci. S obzirom na to da Komora izdaje licencu svojim članovima koji ispunjavaju sve uslove, dodatno uvođenje odobrenja može dovesti do nepotrebnog administrativnog opterećenja.

Član 12. Nacrta Zakona – Pravo na samostalno obavljanje poslova u struci

„(1) Pravo na samostalno obavljanje poslova u struci priznaje se isključivo psiholozima koje je komora psihologa upisala u registar licenciranih psihologa pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

(2) Sadržaj i način vođenja registra iz stava (1) ovog člana propisuje federalni ministar rada i socijalne politike (U daljem tekstu: federalni ministar)“ – **briše se**;

Obrazloženje: Član 12. Nacrta Zakona sadrži odredbe koje su već obuhvaćene prethodnim članovima, čime dolazi do suvišnog ponavljanja istih informacija. Takvo ponavljanje može uzrokovati nejasnoće u tumačenju i primjeni zakona, smanjujući njegovu jasnoću i efikasnost. Iz tog razloga predlažemo njegovo brisanje kako bi se izbjeglo suvišno ponavljanje već utvrđenih uslova za sticanje prava na samostalno obavljanje poslova u struci. Također, stav (2) koji propisuje način vođenja registra licenciranih psihologa ne uklapa se u naziv ovog člana, već bi trebao biti smješten u odgovarajući kontekst zakona koji se odnosi na organizaciju i vođenje registra.

Član 13. stav (1) tačka e) Nacrta Zakona – Prestanak prava na samostalno obavljanje poslova u struci

„e) neispunjavanjem obaveze stručnog usavršavanja“ – **briše se**;

Obrazloženje: Član koji propisuje prestanak prava licenciranog psihologa na samostalno obavljanje djelatnosti zbog neispunjavanja obaveze stručnog usavršavanja može biti nejasan jer ne definiše ko je odgovoran za praćenje i utvrđivanje neispunjavanja tih obaveza. Bez jasno propisanog postupka za praćenje stručnog usavršavanja, nadležnih tijela za utvrđivanje neispunjavanja obaveza i postupka prestanka prava, može doći do pravnih nejasnoća i nesigurnosti.

Član 14. Nacrta Zakona

„(1) Licencirani psiholog ne smije samostalno obavljati poslove u struci u slučaju...“ – **mijenja se**;

Obrazloženje: S obzirom da član 13. već definiše situacije u kojima licenciranom psihologu prestaje pravo na samostalno obavljanje djelatnosti, kao i da član 14. također propisuje zapreke za samostalno obavljanje djelatnosti, može se postaviti pitanje da li je potrebno duplicirati ove odredbe u oba člana. S obzirom na to da oba člana regulišu uslove pod kojima prestaje pravo na samostalno obavljanje

djelatnosti, predlažemo objedinjavanje ovih odredbi u jedan član kako bi se izbjegla redundantnost i unaprijedila jasnoća zakonskog teksta.

Osim toga, u stavu (1) potrebno je riječ „ne smije“ zamjeniti riječju „ne može“ iz razloga što „smjeti /ne smjeti“ spada u domen mogućnosti.

Formulacija „u ostalim slučajevima“ je također nedorečena i preširoko postavljena, pa je nejasno na koje slučajeve se misli.

Član 15. Nacrta Zakona – Nedostojnost za obavljanje poslova u struci

„(1) Psiholog koji je pravosnažnom sudskom presudom...“ – **mijenja se;**

Obrazloženje: Član 10. nacrta Zakona propisuje uslove za sticanje prava na samostalno obavljanje poslova u struci. S druge strane, član 14. navodi zapreke za samostalno obavljanje poslova u struci, dok član 15. definiše nedostojnost za obavljanje poslova u struci. Ove odredbe mogu biti u kontradikciji jer član 14. ne uzima u obzir specifične okolnosti slučaja, dok član 15. omogućava Komori psihologa da procijeni dostojnost psihologa na temelju težine počinjenog djela i drugih relevantnih faktora.

Preporučuje se objedinjavanje uslova za sticanje prava na samostalno obavljanje poslova u struci, zapreka i nedostojnosti u jedan član kako bi se izbjegla redundantnost i unaprijedila jasnoća zakonskog teksta. Ovaj objedinjeni član trebao bi jasno definirati uslove pod kojima psiholog može obavljati poslove u struci, uključujući: državljanstvo BiH, poslovnu i zdravstvenu sposobnost, završeni studij psihologije, položen stručni ispit, članstvo u Komori psihologa i neosuđivanost za određena krivična djela.

Ovakav pristup omogućit će jasniju i precizniju regulaciju uslova za obavljanje poslova u struci, čime se doprinosi većoj pravnoj sigurnosti i usklađenosti s postojećim zakonodavstvom. Pravosnažna sudska presuda za krivična djela navedena u stavu (1) ovog člana predviđena kao zapreka za samostalno obavljanje djelatnosti ne bi trebala predstavljati diskreciono pravo komore da procjenjuje koja će se pravosnažna presuda suda smatrati osnovnom za proglašavanje određenog psihologa nedostojnim za obavljanje poslova u struci.

Član 20. Nacrta Zakona – Uslovi za obavljanje pripravničkog staža

„(1) Pripravnički staž obavlja se u javnim ustanovama i privatnoj praksi koje ispunjavaju uslove prostora, opreme i kadra i to...“ – **mijenja se;**

Obrazloženje: Ovaj član propisuje uslove za obavljanje pripravničkog staža, koji se odnose na ustanove koje prihvataju pripravnike, a ne na same pripravnike. Međutim, čini se da je došlo do terminološke nepreciznosti, jer se uslovi za ustanove miješaju s uslovima za pripravnike.

Slijedom navedenog preporučuje se da član 20. bude podijeljen u dva odvojena člana:

„Član 20. – Uslovi za obavljanje pripravničkog staža:

Ovaj član treba jasno definisati uslove koje pripravnici moraju ispuniti kako bi obavljali pripravnički staž, uključujući:

- Završeni studij psihologije;
- Državljanstvo Bosne i Hercegovine;
- Zdravstvenu sposobnost.

Član 21. – Uslovi za ustanove koje prihvataju pripravnike:

Ovaj član treba definirati uslove koje ustanove moraju ispuniti kako bi mogle primiti pripravnike, uključujući:

- Posjedovanje odgovarajućih prostornih i tehničkih uslova;
- Organizacijske jedinice prema zahtjevima pripravnčkog programa;
- Prisustvo licenciranog psihologa s položenim stručnim ispitom ili s više od 5 godina radnog staža u struci u punom radnom vremenu.

Ovim pristupom se jasno razdvajaju uslovi za pripravnike i uslovi za ustanove, čime se povećava jasnoća i preciznost zakonskog teksta.

Član 31. Nacrta Zakona – Opšte obaveze licenciranog psihologa i član 32. Posebne obaveze licenciranog psihologa

„(1) Obavljanje poslova u struci od strane licenciranog psihologa zasniva se na obavezi...“ – mijenjaju se;

Obrazloženje: Iako su načela poput humanizma, najboljeg interesa korisnika, povjerenja, informisanosti, uključenosti u donošenje odluka, privatnosti i povjerljivosti ličnih podataka temeljna za etičko djelovanje psihologa, njihovo detaljno nabrojavanje u članu 31. može biti suvišno. Ova načela su već obuhvaćena općim smjernicama etičkog kodeksa struke. Ponovno navođenje ovih načela u zakonu može dovesti do pravne nesigurnosti i otežati tumačenje zakonskih odredbi. Preporučuje se da ovaj član bude sažetiji i usmjeren na ključne obaveze licenciranih psihologa, dok bi detaljna načela etičkog ponašanja trebala biti obuhvaćena Etičkim kodeksom psihologa. Na taj način bi se izbjeglo ponavljanje i unaprijedila jasnoća zakonskog teksta.

Slijedom navedenog preporučuje se da se član 31. i 32. objedine i glase :

„Licencirani psiholog je dužan obavljati poslove u struci nezavisno, profesionalno i u skladu s najvišim stručnim standardima, kontinuirano održavati i unapređivati kvalitetu usluga, te očuvati i unaprijediti ugled struke“.

Odredbe od člana 43. do člana člana 57. – mijenjaju se;

Obrazloženje: Predložena izmjena člana 42. nacrta Zakona o djelatnosti psihologa temelji se na činjenici da je obavljanje dopunske djelatnosti na nivou Federacije BiH regulisano Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/21). Član 42. predloženog nacrta zakona propisuje da je obavljanje registrovane dopunske djelatnosti psihologa regulisano propisima o obrtu i srodnim djelatnostima. Stoga, potrebno je izvršiti izmjene u odredbama članova 43. do 57. nacrta zakona kako bi se uskladile s odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, budući da kantonalna ministarstva nadležna za rad nemaju ovlaštenja za odlučivanje o obavljanju dopunske djelatnosti niti za primjenu citiranog zakona.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, smatramo da Nacrt Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtijeva temeljitu nomotehničku reviziju kako bi se osigurala pravna jasnoća, usklađenost s postojećim zakonodavstvom i efikasna primjena u praksi.

Zakon bi trebao pratiti logičan redoslijed koji odražava hronološki slijed postupaka i nadležnosti, počevši od osnovnih odredbi, preko prava i obaveza, do nadležnosti i sankcija. Svi ključni pojmovi trebaju biti precizno definisani u uvodnim odredbama kako bi se izbjegle različite interpretacije. Odredbe zakona trebaju biti usklađene s relevantnim zakonima, poput Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine, kako bi se izbjeglo preklapanje nadležnosti i osigurala pravna dosljednost. Zakon treba biti usklađen s normativno-pravnim pravilima koja osiguravaju dosljednu upotrebu termina, pravilnu interpunkciju i stil pisanja, čime se povećava razumljivost i primjenjivost zakona.

Implementacijom ovih preporuka, Zakon o djelatnosti psihologa će biti jasniji, efikasniji i lakši za primjenu, čime će se unaprijediti kvaliteta pružanja psiholoških usluga u Bosni i Hercegovini.

Dostavljeno:

1x Naslov

1x a/a

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PARLIAMENT OF THE FEDERATION
HOUSE OF PEOPLE
Chairperson

Broj: 02-02-3000/23
Sarajevo, 22.4.2025. godine

PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOG DOMA
Dragan Mioković
POTPREDSJEDATELJI
ZASTUPNIČKOG DOMA
Mladen Bošković
Azra Okić

PREDMET: NACRT ZAKONA O DJELATNOSTI PSIHologa U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Obavještavam Vas da je Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na 18. redovitoj sjednici održanoj 22.4.2025.godine, razmatrao Nacrt Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine, te je usvojio sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine prihvata Nacrt zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine i smatra da može poslužiti kao temelj za izradu Prijedloga zakona.
 2. Zadužuje se Vlada Federacije da organizira i sprovede javnu raspravu u trajanju od 60 dana sukladno procedurama predviđenim u Ustavu Federacije za donošenje zakona iz zajedničke mjerodavnosti federalne vlasti i kantona.
 3. Zadužuje se Stručna služba Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine da ovaj zaključak i Nacrt zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine dostavi kantonalnim skupštinama radi davanja mišljenja u roku od 60 dana.
 4. Zadužuje se predlagatelj da, prilikom izrade Prijedloga zakona, ima u vidu primjedbe, prijedloge i sugestije iznesene u raspravi na sjednici Doma naroda, u javnoj raspravi, mišljenja kantonalnih skupština i primjedbe dostavljene u pisanom obliku.
- Tom prilikom, Dom naroda je usvojio sljedeći

ZAKLJUČAK

Zadužuje se Federalno ministarstvo rada i socijalne politike da kroz javnu raspravu prihvati sugestije iznesene u raspravi na sjednici Doma naroda a koje su vezane za status psihologa i pedagoga.

Dostavljeno:

- Uredu predsjedatelja Doma naroda
- Potpredsjedateljima Doma naroda
- Tajniku Doma naroda
- Tajniku Zastupničkog doma
- Predsjednici i dopredsjednicima Federacije BiH
- Premijeru i zamjenicima premijera Vlade Federacije BiH
- Tajniku Vlade Federacije BiH
- Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike
- Službi Zastupničkog doma
- Službi Doma naroda
- Službi za izradu izvornika Zastupničkog doma
- a/a

PREDSJEDATELJ

Tomislav Martinović

28. IV 25
f. u. u. i. 2